

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispotna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se oena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 33.

V Ljubljani, v ponedeljek 10. februvarija 1890.

Letnik XVIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 9. februvarija.

Hohenwartov klub

je danes razpravljaval češko spravo in po obširni obravnavi sprejel resolucijo, katero je nasvetoval poslanec Lupul, v katero je bil pa po nasvetu poslanca Kluna sprejet dostavek, da se imajo verske in narodne zahteve gledé šole izrečno poudarjati. Resolucija se glasi:

„Priznavajoč veliki pomen sprave v kraljevini češki, pozdravlja klub desnega centra (Hohenwartov) doseženo sporazumljenje, katero ne bode bistveno pospeševalo le koristi te kraljevine, temveč tudi moč in veljavo cele države.“

Klub desnega centra izraža nado, da bode visoka vlada smatrala kot nadaljno svojo nalogo, ugodno rešiti tudi opravičene verske in narodne želje in zahteve posameznih narodov v ostalih kraljevinah in deželah, osobito gledé šole, ter tako srečno dovršiti delo, katerega začetek ima blagovite posledke.“

Nekaj idej.

IV.

„Da sovražnike svete Cerkve ponižaj, prosimo te usliši nas!“

Stara prošnja.

„O Lord, our God, arise
Scatter her enemies.“

Angleška himna.

Št. Na kratko smo že omenili namen sv. Cerkve. Ta namen je najvišji, ker je poslednji vsega človeštva. Človek ima neumrljivo dušo, tedaj dušo, ki bo večno živel. Namenjen je za večnost; zato mora biti njegov poslednji namen — večni. Temu večnemu, poslednjemu namenu morajo biti podrejeni vsi drugi nameni. Ti imajo le toliko vrednosti, v kolikor pripravljajo človeka za večni namen. Kakor je večnost neskončno nad časom, tako je tudi večni

namen človeštva neskončno nad vsemi časnimi. Dokaz je jasen.

Da bi se bolje umele te resnice, pristavljam še to-le: Če bi večni namen ne bil poslednji tudi gledé vseh drugih manjših namenov, bi se nikedar ne moglo govoriti o človeštvu kot enoti. Govorili bi k večjemu o državah, o narodih, o družinah; mej seboj bi bile te popolnoma kontrarno ločene in v ničemer združene. Te posledice pa vendar še večina ne priznava.

Sedaj o praksi! Namen je tisto, kar človeka vodi, da kaj dela. Dosegel bi rad tisto stvar; zato dela. Namen je tedaj konečni vzrok vsega delovanja. Kakor pri posamniku, tako je tudi pri družbah. Vse so zarad gotovega namena. Če si v namenu niso edini, poneha zveza sama ob sebi. Čim jasnejši tedaj namen, tem tesnejša zveza. Namen se dosega najprej z voljo. Volja pa ne more drugega želeli nego dobro, nego srečo. Časni nameni težé za časno srečo, kakor večni za večno. Blagovoljni bralec naj sam te resnice premisli na primerah. Družina? Njen namen? — Narod? Njegov namen? Država? Njen namen? Povsod časna sreča; življenje, vredno napredujočega človeka. Bedasto tedaj ravna vsi, ki kateri-koli teh namenov ločijo od poslednjega, večnega. Življenje mora biti v soglasju s smrtjo — vhomom v večnost. Tako življenje posamnikovo, kakor skupin. — In kako grozno se greši proti temu. Če bi ne bilo sv. Cerkve, zaspalo bi pač človeštvo nad brezdomom. Vedni boji brez uspehov bi bili posledica. Igrali bi se, kakor igralci na pozorišču, ne misléč, da za tri ure neha igra. Da, za tri ure nehajo narodi, nehajo države. — In živé, kakor bi večno živele!

Nekaj jih je sicer, ki ne verujejo v neumrljivost duše. Menda se le silijo k temu. A bodi kakor koli: Ti nikakor nimajo práva z nami se združevati. Odločijo naj se od nas; oni nas ne razumejo in mi njih ne. Njim veljajo vse drugi zakoni, kakor nam. — Ne štejejo se več med ljudi! — In temeljni zakoni njihove države, njihovega pojma o

narodih so v bistvu tisti, kakor moralni red znanih bitij, ki jih Turopoljci pošiljajo vsako jesen v naše kraje. Jeseni se imajo dobro, sledéč iz nagona filozofiji vživanja; o Božiču pa zacvilijo poslednjé in ni jih več!

In vendar se vodilne misli sedajne družbe ravna po tej peščici. Posamnikom jih veléva časa duh, narodom pretirani nacjonalizem, državam statolatrija: Živite, kakor bi večno živele!

„Mi pa oznanujemo Kristusa križanega“ — človeštvu Odrešenika (I. Cor. 23) in vémo, da je pri njem zedinjena „velika množica, ki je nobeden ne more prešteti izmed vseh rodov in rodovin in narodov in jezikov“ (Apoc. VII. 9); čujemo njihov slavospev in po slabih svojih močéh se družimo z njimi. Vemo pa tudi, da so trupla nekaterih nepokopana v „Sodomi in Egiptu“ (Apoc. XI. 8). Bog jih bo oživil s svojim duhom (Apoc. XI. 11); to upamo. Različna so mnenja nasprotnikov; v sovraštvu proti katoličanstvu, v boji proti sv. Cerkvi so edini. Vsa druga verstva jim niso tako nevarna. Rekli smo že, zakaj. Misléčemu človeku je duh našega časa jasen, ker mu je znan temelj in vzrok njegov. Zato tudi v živem sestavu vidi vodilne ideje njegove. O eni te-le misli duhovitega Angleža: ¹⁾

„ — — — Die Entwicklung und der Cult des Princips der Nationalität, was sich immer in Verbindung mit der Häresie gefunden hat. Die Menschwerdung aber hob alle nationalen Unterschiede innerhalb der Sphäre der Gnade auf, und die Kirche verband alle Nationen zu einer übernatürlichen Einheit. Eine Quelle der geistlichen Gerichtsbarkeit und eine göttliche Stimme hielt den Willen und die Handlungen einer Völkerfamilie zusammen. Früher oder später hat jede Häresie sich mit der Nation (cf. Husitizem na Češkem, pravoslavje na Ruskem, protestantstvo na Nemškem) identificirt, in welcher sie aufstand. Sie lebte durch die Unterstützung der Civilgewalten und diese haben den

¹⁾ Cf. izrek pesnika Jablonskega: „Prej sem bil Čeh, nego li katoličan.“ Opičáke drugóđ prizemli!

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francošéine preložil Martin Žiltir.)
(Dalje.)

Po ne vé m kolikem času se zopet zavém. Dva rujava obraza sta bila čez-mé nagnena; eden teh Arabcev mi je dajal piti krepilno pijačo. Ker me nista razumela, jima rečem: „Philippeville, Philippeville!“

Tako me razumeta, primeta eden pod pazduho, drugi za nogo, in tako končam svojo pot. Imel sem nekaj denarja pri sebi, katerega jima ponudim, pa ga nočeta sprejeti. Ta dva poštenjaka sta bila vesela, da sta rešila življenje „malemu zvavu“.

Z njihjino pomočjo pridem do vojašnice in doidem stotnijo, in to noč sem spal, kakor bi me bili ubili. V štirih dneh smo prešli 145 kilometrov in po najgršem potu.

Drugo jutro, 11. septembra, dobimo ukaz iti iz Philippeville v Storo. Vidoč moj upehani stan, dajo mi pravico, to pot premeriti na vozu za strelišivo. Vbarkali smo se na prenosno ladijo „Jura“. Dne 14. smo bili v toulonskem zatočji in 15. pridemo v Montpellier, mesto ravnokar odločeno za založišče 3. zvavom za časa vojske.

Tukaj so nas hoteli razdeliti v nove stotnije, ker nas je bilo preveč v eni. Tako je naša 7. stotnija 1. bataljona zaradi preobilnosti pristopivših imela okoli 600 mož. Trebalo je to reč odpraviti, predno bi nas poslali v ogenj.

Pa pisano je bilo, da ne pojdem na vojno pozorišče. Po mojem odhodu iz Marseille-a je moja mati poizvedovala za menoj; vedela je, da pred dovršenimi sedemnajstimi leti ne more nihče v vojake, in preskrbljena s pristnim izpiskom o mojem rojstvu, pade kakor bomba 16. septembra pred generala Messiat-a, ki je bil poveljnik v Montpellier-u.

Komaj sem došel, ko me general pokliče in vpraša, kako sem pač mogel biti sprejet v vojake. Moral sem priznati svojo sleparijo. Pošteno me ošteje in uniči moj sprejem kot neveljaven že v začetku. Bil sem torej zvav po slepariji ravno jeden mesec.

Pripeljan po materi v Marseille, zopet stopim v domačo hišo. Vendar pa opirajoč se na oklic republike in na stan splošnje zmešnjave, delal sem domá, kar sem hotel.

Prefekt Ronskih ustij (le bouches-du-Rhône) imenovan od vlade je bil ravno tisti Esquiros, za kogar izvolitev sem se toliko trudil.

Esquiros je imel sina moje starosti, Viljema. Sprijazniva se, in s Clowisom Huguesom, katerega sem zopet naletel v Marseille-u, zberemo trumo mladeničev, ki si dá ime „mlada mestna legija“. Vsprejmemo obleko podobno onej Franc-tireurjev (prostostrelcev). Esquiros nam dá dragonske karabine. Celi dan smo igrali vojake.

Takrat so mislili na splošno vstajo, katero je vlada nameravala. Vse narodne garde, — govorilo se je, — bodo odrinile. Mlada mestna legija bode prevzela brambo Marseille-a. No, Prusi bi se gotovo ogibali pokazati na bregovih Durance. In, razposajeni pa bojeviti, bili smo popolnoma prepričani, da bi se brez nas les Bouches-du-Rhône ne mogle ubraniti sovražnega vpada; k sreči smo bili mi tu.

Mi pa tudi sebi nismo prizanašali. Priznati nam je po pravici, da, če nismo kaj velikanskega dovršili, smo si vsaj dosti zlega prizadeli. Od jutra do večera smo se borili na ravnini S. Mihela. Hpdili smo sém in tja, in napravili tisočero vojaških zasukov. Jaz kakor „stari zvav“ to si je misliti, sem vodil vaje. Vendar so nam tudi postavili na čelo dva moža, ki sta svojo nalogo za resno smatrala: načelnik bataljona Giraud in stotnik Henry.

In viši stan (generalštáb)! No, tega bi bilo treba videti. Da sem bil jaz poleg, ni treba ome-

Anspruch auf nationale Unabhängigkeit in sich aufgenommen — — — Wenn die Häresie in dem Individuum die Einheit der Menschwerdung auflöst, so löst die Häresie in einer Nation die Einheit der Kirche auf, die auf Incarnation gebaut ist". (Der Antichrist, H. E. Manning, Regensburg 1861, Manz., str. 24 in 25.)

S to mislijo je v zvezi oboževanje človeštva. To se javlja v nesramnem češčenju posamnikov, bogov našega veka in v statolatriji. A dovolj!

Ker smo pa mi Slovenci tako ozkosrčno osebni, dostavljam: Tudi narod ima svoja práva. Domači, materni jezik mu ima biti sredstvo, da se izobrazí, da se spolni telesno in še bolj duševno. Krepák, materijalno trden, moralno zdrav in umstveno izobrazjen narod, to je naš cilj. Vse to pa zato, da tem lažje doseže svoj večni namen. In te točke v soglasju z večnim namenom so naloga sv. Cerkve. Zato je pa tudi vsak dober duhovnik že po svojem bistvu najbolj „naroden“. Časno in večno srečo izročeni mu ljudij mora želeti in pospeševati. Če ne, čaka ga večna kazen, ker se je izneveril svojemu namenu in duhu sv. Cerkve.

Vendar ne smemo prezreti, da ste nadnaravnaljubezni do Cerkve in naravnaljubezni do domovine v bistvu posestrimi dvojčki in da imate obé enega in tistega očeta, namreč Boga. Nasprotje mej njima je tedaj prav za prav nemogoče. Tako nam govori okrožnica, in srca vseh, ki še ljubijo Kristusovega namestnika, jo umejejo, kakor tudi izpolnujejo, kar pravi na drugem mestu:

Našo zemeljsko domovino tedaj smemo in moramo ljubiti, a še bolj kot to, našo nebeško. — To v dostavek zakupnikom „narodnosti“ in v sporazumljenje! Moram jim pa pristaviti v svarilo: Če bi ne bili tistega mnenja, potem se nikar ne bratite z nami. Nevarno bi bilo za vaše ideje, ker mi smo v svojih „neizprosni, jekleni“. Postranski namen, ki ga ima narod naš, nam je le sredstvo v dosego večnega namena, zaradi katerega živimo in delamo.

Eno glavnih vprašanj pa, tičócih se mojega predmeta, sem do sedaj prezrl. Kako daleč namreč sega oblast sv. Cerkve in kateri so njeni podložniki? Sv. Cerkev je živo telo Kristusovo. On je je glava (Ef. I. 22. 23). Zato je odgovor na vprašanje: Ali je Kristus glava vseh ljudi (sv. Tom. III. qu. VIII. a. 3) ob enem odgovor na naše vprašanje.

Odgovor angeljskega učenika se glasi:

Razložek med natornim telesom človekovim in mističnim telesom Cerkve je ta, da so udje natornega telesa vsi skupaj; udje mističnega telesa pa nisovsi skupaj: nitiv bitji¹⁾ natore, ki je truplo cerkveno sestavljeno iz ljudi, ki so bili od začetka sveta in ki bodo do njegovega konca: niti v bitji milosti, ker tudi med

¹⁾ Prizanese naj se mi, da prevajam esse—bitje, kakor sploh v nekaterih drugih izrazih prosim dobrohotne presoje.

njati. Prefekt nam je dal hišo ob Cannebière-sami, v sredi mesta. Po pomolu smo razobesili toliko grbov in praporov, da dan ni mogel skozi okna, ob 2. uri popoldne se je moral prižgati plin.

Ko je Garibaldi, prišedši s Kaprere, stopil na suho v Marseille, dala mu je mlada mestna legija od luke „de la Joliette“ do prefekturne palače častno spremstvo.

Navdušenje Marseillcev za laškega generala se je dotikalo blaznosti. Dobre žene s trga so se mu hotele na vrat obesiti. Nismo vedeli, kaj storiti, da bi jih zadržali; želele so, da bi se dale streti od koles njegovega voza. Spominjam se ene teh dobrih kumie, kateri se je posrečilo, pretrgati naše vrste; proti Garibaldiju molila je svoje dete, kričé:

„Batiza lou! batiza lou!“

Garibaldi vpraša, kaj hoče ta ženska.

„Hoče, da bi jej Vi krstili njeno dete,“ — odgovoré mu.

General se nasmehne in stegnivši svojo roko proti dečku reče:

„Jaz te krstim za republikanca.“

„Dobro!“ — zagrmí na to. Garibaldijeva vožnja po marseillskih ulicah bila je zmagoslavje.

(Dalje sledi.)

njimi, ki so ob enem času, nekateri nimajo milosti, ki jo bodo pozneje imeli, med tem, ko jo drugi že imajo. Tako tedaj motrimo ude mističnega telesa, ne samo, v kolikor so v resnici (in actu), marveč tudi v kolikor so v sposobnosti (in potentia). Nekateri so pa v sposobnosti, ki ne bodo nikedar v resnici, nekateri so pa, ki v časih vresničijo svojo sposobnost in to v trojnem stopnjevanju: kate-rega prva stopnja je v veri, druga v ljubezni, dokler so še na zemlji in tretja v življenju v nebesih.

Tedaj moramo reči, da je splošno koristno gledé vseh časov glava vseh ljudi, a v različnem smislu: Najprej in poglavitno je glava onih, ki so v resnici združeni z njim v slavi; drugič tistih, ki so v resnici združeni z njim v ljubezni; tretjič tistih, ki so v resnici združeni z njim z vero; četrtič tistih, ki so združeni z njim samo v sposobnosti, katere še niso vresničili, ki se bo pa vresničila, ker je Bog tako odločil; petič pa tistih, ki so združeni z njim v sposobnosti, ki se ne bo nikdar vresničila, kakor ljudje, živeči na tem svetu, ki niso izbrani: ki pa ločivši se iz tega sveta, popolnoma nehajo biti udje Kristusovi, ker potem nimajo več sposobnosti, da bi se združili s Kristusom. (Thomae Aq. opp. vol IV. Parisiis 1872 apud Lud. Vivès). — Tako sv. Tomaž. V gotovem smislu so tedaj vsi ljudje podložniki sv. Cerkve, ona mati vseh; njen vidnj poglavar vsem poglavar. Zato je v tem smislu država sv. Cerkev podložna in ne sv. Cerkev državi. Premišljevanje o galikanizmu, febronijanizmu in jozefinizmu in posledicah je tu na mestu!

Na gotov način je tudi država potemtakem podložna duhovni oblasti sv. Očeta. (Cf. Zigliara o. c. III. str. 307.)

Taka je tedaj sv. Cerkev in tako je mnenje vseh pravih katoličanov o njej. Kdor se ne more povspeti do teh idejalnih višin, kdor je obupal nad temi temelji krščanstva, ta je hkrati obupal nad božjim poslanstvom sv. Cerkve, obupal nad božanstvom Kristusovim, obupal nad vso razodeto vero. Ni mu pomagati! Bili so sicer žalostni časi, ko so omitrane glave se vdinjale v sramotno službo nasprotnih idej, ko so čuvaji Sionski z lopatami servilne neznačajnosti kopali grob svoje materi. Prešli so in nova dóba nam vshaja. Če ne bo našla pri zarodu omikancev tal, dobila jih bo pri zrnu narodov. In stare ideje bodo govorile narodom in jih poživile. Pisala se bode nova dóba človeštvu. Ne bode jej ime „temni“ srednji vek, niti električno razsvetljeni novi vek, marveč vek srečnega življenja narodov, oblaženega z duhom sv. Cerkve, z duhom krščanstva. Tedaj pa bode prišla znanost, pokorna dekla Najvišjega, in umetnost, hčerka lepote Njegové, in razprostrli bodete svoje darí v „čast Bogu in v mir ljudém na zemlji“.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. februarja.

Notranje dežele.

Češka. Iz Prage se poroča, da je predsednik deželnega nadsodišča vitez Temnička povabil dr. Schmeykala, naj imenuje člana za komisijo, ki ima omejiti sodniške okraje. Dr. Schmeykal je obljubil to stvar vravnati na shodu v Toplicah, ki se je večer vršil. Češki listi poročajo, da bode dr. Rieger kot češkega zastopnika v tej komisiji priporočal deželnega poslanca za mesto Rihnov (Reichenau), dr. Škardo. — Olomuški „Našinec“ piše, da N. Fr. Pr. želi zvezo Mladočehov z nemško levico. Ako se bodo prihodnje državnozbornske volitve izvršile po želji dunajske židinjé ter Mladočehi združili z nemškimi liberalci, potem je Husov spomenik ob jednem smrtni spomenik češkemu narodu.

Dalmacija. Iz Zadra se poroča, da bode deputacija raznih društev pod vodstvom poslancev pri cesarju prosila, da bi se državna železnica Split-Knin podaljšala do družih državnih železnic.

Poljski liberalni listi niso zadovoljni s postopanjem poljskega kluba gledé češko-nemške sprave, ker mislijo, da so se Staročehi za vse slučaje združili z levico ter tako brez Poljakov vladi zagotovili novo večino. Vsled tega zahtevajo, naj se Poljaki dogovoré z nemško levico in se ločijo od sedanje desnice. Tu imamo pač jasen dokaz, da so ravno liberalci, naj bodo Čehi, Poljaki ali drugi Slovani, prvi, ki tudi smrtnim sovražnikom podajajo roke.

Vnanje drjave.

Rim. Dne 8. t. m. umrl je kardinal Jožef Pecci, brat Nj. svetosti papeža Leona XIII. Najprvo napadla ga je hripa, temu pridružilo se je vnetje pljuč, katero je povzročilo smrt. Kardinal Jožef Pecci je bil rojen v Karpinetu dne 13. decembra 1807. leta. Leta 1825 stopil je v red Jezusove družbe, v katerem je do leta 1848 poučeval. Papež Pij IX. imenoval ga je profesorjem na rimski „Sapienci“, Leon XIII. hišnim prelatom in podbibliotekarjem sv. Cerkve in pozneje na prošnjo sv. kolegija kardinalom. Dasiravno že 82 let star, bavil se je vendar mnogo z vedami. Bil je visoko češčen in spoštovan od vsakega, ki ga je poznal. — Dne 7. t. m. bral je črno sv. mašo za papeža Pija IX. kardinal Hohenlohe. Prisotni so bili: sv. oče Leon XIII., kardinali, škofje, prelati in množica v Rimu bivajočih tujecev.

Italija. General Orero prodira v pokrajini imenovani Tigre naprej. Prišedši pa v Aduo, glavni kraj imenovane pokrajine, zvedel je, da so zadnji oddelki njegove vojske v stiski, a ne gledé moči, temveč radi pomanjkanja živeža, katerega niso mogli dovolj dobiti v tej revni deželi, iz Masave dovažati ga pa tudi ni bilo mogoče. Razdelivši general Orero zadnji živež med stradajoče vojake, umakniti se je moral nazaj do reke Mareb. — V Napolji vzbudili so se nemiri mej dijaki. Dne 6. t. m. obsojeni so bili štirje velikošolci radi nemirov, katere so učinili na vseučilišču. Jeden izmed njih obsojen je bil na tridesetdnevni zapor. Obsojenca čakali so njegovi sošolci pred sodiščem ter mu kričali: „Na vseučilišče! Na stiskance!“, ter ga spremljali do zapora, kjer jih je morala policija celó siloma odstraniti. Ostali trije dijaki obsojeni so na šest- do osem-dnevni zapor.

Belgija. V Namuru bila je dopolnilna volitev v senat. Izvoljena sta bila dva katoliška senatorja z 200 do 300 glasov večine. Vsi shodi, vse groznje in obljube liberalcev bile so brezvpešne. Napadi na ministerstvo, „sramoto Belgije“, več ne vleče volilcev. Izid teh volitev utegne imeti dobre posledice za splošnje dopolnilne volitve, ki se bodo vršile meseca junija.

Rusija. „Journal de St. Pét.“ odgovarja na vabilo švicarskega zveznega sveta k mednarodnemu shodu, na katerem naj bi se razpravljalo delavsko vprašanje, sledeče: Švica za tak shod nima dovolj moči in veljave, kajti pri takih shodih utegne priti do preprirov, ki bi motili javni mir in katere more le močna država zatreti. So ljudje, ki ne poznajo namenov takega shoda ter bi ga izkoristili v svoje slabe namene. Sicer pa ruska vlada pozdravlja delo na korist delavcem.

Bolgarija. Preiskava dokazuje, da je major Panica s svojimi tovariši skušal kueza Ferdinanda, Stambulova in Mutkurova umoriti. V to zaroto so nekda zapleteni mnogi častniki, uradniki in odlični meščanje; tudi dva polka sta bila že pridobljena za zaroto, katero sta izdala neki časnikar in mlad častnik. Prebivalstvo je vznemirjeno; več bolgarskih družin je odpotovalo v Srbijo.

Francija. Ministri so sklenili, da se bodo gledé princa Orleanskega držali postave. Monarhisti so iznenadeni vsled prihoda prinčevega v Pariz. Levica v zbornici bode zahtevala, naj se princ zopet požene čez mejo. Princa bode zagovarjal pred sodiščem odvetnik Cresson. Dotična postava iz leta 1886 določuje kazen od dveh do petih let.

Nemčija. Nemški listi mnogo pišejo o zadnjih izjavah cesarjevih gledé delavskega vprašanja. „National Zeitung“ pravi, da je mogoč mednarodni delavski shod, toda vspeha ne bode imel. „Post“ trdi, da revolucija iz cesarjevih besedij ne more za sé izvajati koristi. „Voss. Ztg.“ zopet piše, da bode delavsko vprašanje premenilo vso nemško gospodarsko politiko.

Turčija. Iz Carjigrada se poroča, da se turška vlada boji resnih nemirov, ker se nezadovoljnost širi tudi med turško armado.

Kreta. Turška vlada zavrača poročila nekaterih vnanjih listov, ki so pisali o krvavih bojih med mohamedani in kristijani. Uradno turško poročilo trdi, da je prebivalstvo na Kreti mirno. Z druge strani pa se poroča iz Aten, da bode grška vlada storila korake na korist krečanskega prebivalstva. Jutri bodedo pa iz družih virov zopet čuli o vstaji.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja. (Slovenski klub. — Slovanski koncerti.) Tretji večer slovenskega kluba prinesel nam je zopet mnogo zabave, a tudi mnogo gradiva v poduk in spodbujanje. Pokazal nam je kakor drugi večeri, kaj napravi složnost; v ti lastnosti pa se Vam, ki ste tako srečni, da smete v domovini živeti in delati, smelo postavimo — oprostite predrznost, dasiravno bodete, g. vrednik, sami priznali, da resnico trdim — smelo rečem, postavimo v izgled, ako se spominjamo polpreteklega časa na Kranjskem ali na najnovejšo dóbo na Goriškem. Pri nas se nikdo ne izpodtika ne nad duhovniško suknjo, ne nad civilno obleko, niti nad uniformo.*)

*) Žal, da je pri nas strašilo „črna“ suknja, četudi pod njo bije najplemenitejše srce. Op. vred.

Ko je bil g. starosta novodošle, katerih je nekaj bilo prvič v klubu, pozdravil, čital je g. Ivan Gregorčič svoje kulturne obrazce. Podal nam je v zanimivih statističnih datih mnogo novega, zlasti je primerjal razmere Poljakov z naredbami drugih Slovanov. Mnogo v veliko marljivostjo sestavljenih števil, ki so posebno za Poljake in njih razmere karakteristične, je našel g. čitatelj, a dolgih vrst števil naštevati ni moj namen in bi Vam tudi preveč prostora porabil, katerega, vem, da Vam za spretnjša peresa nedostaja. To berilo je bilo sicer le uvod obširnemu spisu, katerega bode g. Gregorčič še več večerov nadaljeval in pozneje — upamo — tudi objavil.

Nato smo se razgovarjali o berilu samem, kakor tudi o razmerah enega naroda posebej, namreč našega slovenskega; največ so se vdeleževali razgovora g. čitatelj, g. Pukl in g. dr. Murko. — Potem pa so nas razveseljevale krasne domače pesni, resne in šaljive, narodne in umetne, vmes pa so nas ogrevale navdušene napitnice; da kot Slovenci nismo sovražniki kozarca dobrega vina, to menda že veste. — Prihodnji večer bode v soboto, 15. februarija.

Kakor veste, potuje že nekaj mesecev Dimitrij Slavjanski d' Agrenev po prvih evropskih mestih in prireja s svojim narodnim pevskim zborom (dečki, možki in ženske) koncerte. — Povsod si je hipoma priboril prijaznost, da navdušenost občinstveno. Na Dunaju, kjer se vse nenemško in nežidovsko neprijazno ali vsaj hladno sprejme, je dvomil marsikdo, da bi Slavjanski enako pridobil si glas, kakor v Parizu ali Berlinu; pa tudi tukaj se je pokazala moč prave umetnosti. Kritiki in kritikarstvo vseh strokovnjaških in drugih listov so brez zavisti priznali, da kaj takega še niso slišali, in da temu zboru ni para v vsi Evropi; smešno nizki basi, ki pojó brez težave kontra g (malo terco pod najnižjim do sedaj znanih glasov), ko zvončki čisti glasovi dečkov, enako lepi pri štirikratnem pianissimo, minuciozna preciznost celega zbora, to so lastnosti, katerih ali najti ni ali se pa razkropé, ker se za take posebnosti prvi operni odri trgajo; gđc. Nad. na Slavjanska se kot samopevka, tudi kot koloraturka lahko meri s prvimi umetnicami. Še približno vtis, katerega ta zbor na poslušalca napravi, je skoraj nemogoče popisati in tudi nepotrebno, saj ga bode v Ljubljani sami slišali in občudovali; da bode občudovali, tega bode prepričani. Le nekaj, kar poslušalcu skoraj nevedoma dobro dé, hočem omeniti.

Navadnih zborov pevci prideró v najlepšem neredu na oder, zbormešter jih prav glasno družega za drugim na to in ono opozarja, prikloni se v naglici, ali tudi ne in obrne na to občinstvu svojo slabšo polovico, navadno široke pleča, širok hrbet itd., potem pa udriha po zraku z obema rokama — v eni ima precejšnjo palico —, kot bi komarje pobijal. Kako vse drugače je pri Slavjanskem! Pevci nastopijo v prekrasnih staroruskih kostumih po dva in dva počasi in dostojno, prvi dečki, potem ženske, zadnji Slavjanski s hčerko Nadino. Proti občinstvu obrnen stoji dirigent na malo višjem mestu pred harmonium-om, ki zbor spremlja, in daje znamenja navadno le z eno roko, katero se komaj vidi gibati, pevci pa na vsak najmanjši migljaj pazijo in z največjo natančnostjo izvršujejo.

Vsi koncerti so v tri oddelke razdeljeni; v prvem pojó se večinoma stare ruske in druge slovanske narodne, v drugem cerkvene (brez ženskih glasov in brez harmoniuma) in v zadnjem večinoma umetne pesni. Posebno v srednjem oddelku je tercet dečkov tako krasen, da bi človek, kakor se je nekdo izrazil, kar celo trojico hkrati poljubil.

Od te „vokalne kapele“ slišali so naši pevci, kako se z občutkom prednaša, kako naj se slišijo zamreči tih glasovi, uče se od nje, skušajo jo posnemati, a dosegli je ne bodo še dolgo.

Iz Vipave, 7. februarija. Občni zbor naše kmetijske podružnice vršil se je včeraj. Došlo je nekaj čez 30 udov. Da se jih ni več vdeležilo, bilo je vzrok posvetovanje nekaterih županov-udov, ki so ob isti uri v navzočnosti c. kr. okrajnega komisarja obravnavali svoje reči, več je pa zakrivila huda burja, ki ni vabila ravno prijazno včeraj iz-pod strehe. Peš hoditi se marsikateri boji, voziti je pa še bolj nevarno, ker te lahko z vozom vred prevrne poleg ceste. Saj celó težki poštni voz spremlja močan junak, da se ne prekupicne, kaj še-le lahki voz. Ako te vzroke jemljemo v poštev, moramo priznati, da se naši kmetovalci precej zanimajo za napredovanje. To je očitno priznal c. kr. kmetijske družbe tajnik g. Pirc.

Po običajnem pozdravu naznani g. predsednik društveno premoženje, katero znaša okoli 240 gld., in takoj sta se izvolila pregledovalca računov. Prošnja je došla od sadjarske zadruge na Slapu, ki želi podpore. Njeni tajnik pojasnjuje velike troške za inventarno orodje, omenja, da je vsak začetek sploh težak, da podjetniki še niso imeli skušnje in da konkurenca je bila pri slabi letošnji letini tolika, da je bilo največjega napora potreba za obstanek zadruge.

Gosp. predsednik prebere točke društvenih pravil, ki naravnost pravijo, da namen kmetijske podružnice je tudi denarno podpirati vsa podjetja, ki so na korist kmetijstvu.

Gosp. Pirc v daljšem govoru razkazuje, kako težavno je ustanoviti in prva leta vzdržati tako zadruzo. Na Štajarskem jih je bilo precej, danes ni nobene več. Mlekarska zadruza v Ljubljani je morala prenehati in našim Bohinjcem s sirarsko zadruzo se ni kaj boljše godilo. Če tudi jo je vlada s precejšnjo svoto podpirala, nastavila moža, Švicarja, zeló izvedenega v sirarstvu, naj zadruzi pomaga k obstanku, vendar so imeli začetkoma zgubo. Sedaj čez 15 let je vspeh velikansk. Bohinjski sir je čislán daleč na okrog, svoj pridelek lahko spravijo v denar in kmetijstvo tam trdno stoji. Tudi slapenska zadruza se je in se bo še imela boriti z raznimi zaprekami. A ustrašiti se ne smé. Še dobro, da je prvo leto tako izhajala. Država ima sedaj denar le za topove, za kmetijstvo ne more toliko storiti, zato naj bi toliko bolj kmetijske podružnice podpirale enaka podjetja.

Izvoli se odsek treh udov, ki naj se o sadjarski zadruzi natanko podučí in potem odboru stavi nasvét za podporo.

Zanimiv je bil razgovor o nakupu modre galice. Nekateri so lansko leto škropili ž njo in dobro se jim je sponeslo. Letos jih hočejo drugi posnemati, da jim strupena rosa ne odzame pridelka. V tolažbo revnim kmetom je bilo posebno to, ker jim je gosp. tajnik zagotovil, da jih bode kmetijska družba čakala za denar, da ljudje vino prodajo. Bakrenega vitrijola in škropilnic si hočejo naročiti zadostno.

Radi ameriških trt so bila različna mnenja. Eni so popolnoma zoper nje, češ, z novimi trtami zanesemo uš tudi v naše vinograde; drugi zopet dvomijo, bode li uspevala tuja trta v naši težki zemlji. Te pomisleke dobro ovrže g. Pirc. Skušnja izmodri posebno vinorejca. Trt je več vrst. Zato naj se različno cepijo in potem se bode v par letih že dognalo, katera vrsta našemu okraju ugaja in katera ne. Takrat še-le delati poskušnje, ko bode trtna uš naše vinograde popolnoma uničila, bode pač malo pozno, če ne za nekatere prepozno. Velika dobrota bode vinorejcem, ko jim nesreča vzame dosedanje trte, če bodo vedeli, sedaj požlahnimo naše trtje s to vrsto ameriških trt. Ker je tudi deželni zbor sklenil tako poskušnjo podpirati, zakaj ne bi sprejeli podpore?

Dva posestnika se takoj ponudita že letos del svojih vinogradov odločiti za tako poskušnjo, za kar naj jima kmetijska podružnica pri kmetijski družbi izposluje obetano nagrado. Drugo leto hočejo še drugi enako začeti.

Ura bila je že tretja, ko se je zborovanje zaključilo. Gosp. predsednik se toplo zahvalja v imenu navzočih g. Pircu, na kar ta opomni, da je vedno pripravljen storiti vse, kar bi pomoglo k napredku kmetijstva; k temu ga sili že njegova služba in nagiba osebno veselje.

Potem je bila še seja podružnice sv. Cirila in Metoda. Ker se je pa že stemnilo in so nekateri imeli še daleč domov, volil se je le novi odbor in mu naročilo, naj skuša družbo tako oživiti, da ne bo samo životarila, ampak tudi cvetela. V to naj pomagajo vsi udje, dela novi odbor, podpirata naj jo blagovestnika sv. Ciril in Metod.

Iz Zagreba, 6. februarija. (Konec.) Vendar pa bode poleg vsega tega položaj novega župana težek — prav težek. Samo ustrojstvo občine — katere avtonomija je pri nas popolnoma iluzorna — dela ga težkim; pa tudi politične okolnosti in neki elementi, ki okrožujejo župana; delajo ga težkim velike in razne potrebe mesta; delajo ga težkim mnoge rane v mestnej upravi, pa da nekatere ozdravi, morda ne bode dosti močna preblaga čud načelnikova in pa njegov lep način ravnanja, nego bi bila potrebna zato železna energija in odločnost.

Malo kateremu možu kakor njemu, v njegovem položaju, bode se treba držati one: „suaviter in modo, fortiter in re“. Ali ravno v tem je velika ne-

prilika, da se najde ob vsakem času pravo ravnotežje, prava mera med blagostjo v obliki in odločnosti v načelu. Pa vendar današnje okolnosti to mero zahtevajo, da ne bi izgledalo, kar je sicer samo način kot slabost in popustljivost.

Vendar se je nádejati, da bode poleg vseh teh okolnosti dr. Amruš znal vedno to ravnotežje vzdržati, kajti že njegov značaj temu odgovarja. Kar je pa še posebno treba, je to, da ostane večina mestnega zastopstva v strogeji slogi in disciplini, v onej kompaktnosti, v katerej se je pokazala pri volitvi župana, kajti protivna stranka bode pazila pri vsakej priliki, da upotrebi vsako neslogo v zastopstvu. Le-ta stranka je ostala konsekvantna v izvajanju svojih osnov, da provzroči neslogo, katero bi mogla upotrebiti proti domorodnej stranki. Od večine zahteva kompromis v svojo korist, a ko le-ta oprezno postopa ter se drži čvrsto svojih načel, očrnjujejo jo po svojih časopisih, posebno v poluradnej „Agrar Zeitung“, ter jej oponašajo, da so intolerantni proti manjini, čeravno so v odbore izvolili tudi njihove privržence, seveda toliko, kolikor jim pripada članov po pravu, premda od njihove strani ne bi nobeden v nobenem slučaju hotel glasovati za opozicionalca. Pa potem vpijejo proti večini, da je intolerantna!

Zatorej je sloga pri večini neobhodno potrebna, pa tudi nič manje radi mestne uprave, ako hočejo gospodarstvo njeno poboljšati, kar je posebna želja novega župana, in velika potreba za prebivalstvo zagrebško, ki pod sedanjo upravo preveč trpi. Tudi tukaj hoče židovska „Agrar Zeitung“ svetovati ter opominja novega župana, naj gleda, da bodo uradniki mestni boljši delavci v uradu nego kortesi; drugače naj jih odstrani. Ali se je pri tem hudo opekla, kajti ravno tiste ljudi bi moral novi župan odstraniti, ki so pri zadnjih volitvah največ za vladine kandidate agitirali, a na čelu njim sam vrhovni župan. Le-teh pa župan ne sme odstraniti, ker bi se na ta način precej z vlado sprl in protivnikom bi to bila voda na njihov mlin. Pa da niso ti naši svetovalci zlobni! V ostalem je dovolj náde, da novi župan ne bode poslušal takih ljudi, nego da ga bode vodila pri njegovem delovanju razboritost, katera je pri nas v sedanjih okolnostih posebno potrebna.

V zadnjem dopisu sem omenil, kako se je začela pri nas mamiti tudi mladež, da se poprime in oklene današnjih mogotcev in njihovih krivih nazorov o domoljubju. In glej, to se je pojavilo že na našem vseučilišču. Že nekaj let sem niso naši vseučilišni dijaki obdrževali vseučilišnega plesa, ker je bil pred leti eden takih plesov slabo izpal, in ker večina mladeži ni bila za to, da se sedanji mogotci in ban pozivljejo na ples. Da se to ne zgodi, raje še niso plesa obdrževali. Ali letos je vendar sklenil manji del mladeži, nagovorjen od vladinih privržencev v svojej skupščini, ki je bila prav slabo obiskana radi prekasnega oglasa, da se osnuje zopet tak ples, in sicer v korist medicinskega fakulteta. Proti temu zaključku se je vzdignila mladež, ki ni bila na skupščini ter je sklenila ne vdeležiti se plesa, ki ni od večine mladeži vseučilišne odobren. In tako imamo prepír med mladino, kar morda ravno nekdo želi, ali je mladini na škodo. Da bode na ples pozvan ban, za to se je pobrinil odbor in svrha — da tudi mladež odobrava nazore današnjih vladinih mogotcev — je izpolnjena. Radi tega je nastal zopet prepír po naših časopisih, in tako imamo vedno borbo med seboj, ki pa pravemu našemu razvitku gotovo le škoduje.

Dnevne novice.

(Osebne vesti.) Začasni okrajni komisar gosp. Viljem vitez Laschan imenovan je definitivnim komisarjem; začasni vladni koncipist g. Ivan Tekavčič definitivnim vladnim koncipistom.

(V zágato) sta hotela nas spraviti zadnja „Soča“ in „Slov. Narod“ gledé zadnjih razprav o slovenskih izjavah in društvih. Odgovarjali bi lahko obema, a preseda nam prepír v domačem taboru. Dne 4. t. m. smo pisali: „Kdor hodi v javnem življenju zlato srednjo pot, ima navadno proti sebi skrajne življe, bodi-si z desnice ali levece“. To se je zgodilo v imenovanih dveh listih, kar nam množi zavest, da smo pisali resnico. Obema bode odgovor: Volenti non fit injuria! Ribič Sáje bi rekel: Kar sta iskala, sta dobila.

(Gospod France Kotnik, tovarnar in posestnik v Verdu pri Vrhniku) podaril je „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji“ 60, reci šestdeset goldinarjev, ter postal s tem ustanovnik

društvu. Iskrena bodi hvala požrtovalnemu rodoljubu! Veleč. gosp. Fr. Mihal, farni oskrbnik v Šmarjeti, poslal je društvu 1 gl., g. Fr. T. na Dunaji pa 5 gl. Bodi tudi tema srčna zahvala!

(Občni zbor Marijine bratovščine) vršil se je včeraj ob 10. uri v magistratni dvorani ob navzočnosti skoraj 300 udov pod vodstvom predsednika g. magistratnega uradnika in posestnika Karola Lacheiner-ja v tako lepem redu, kakor že dolgo let ne. Včerajšnje zborovanje je bilo mirno in stvarno, vse obravnave dostojne katoliškim možem. Kot vladni komisar je bil navzoč g. magistratni uradnik Robida. Društveni predsednik g. Lacheiner je pričel zborovanje z ogovorom, v katerem je naglašal, da varčnost, s katero je odbor gospodaril, kaže se v pomnoženju društvenega premoženja, ki znaša koncem 1889. l. 24.018 gl. 30 kr., torej za 1049 gl. 62 kr. več nasproti premoženju lanskega leta. Tudi če se odbije svota 1000 gl. za letos v račun vzeto društveno (poprej g. Tomca) hišo v Rožnih ulicah, v kateri je odbor dal trem revnim ženskim udom brezplačno stanovanje, ni se zmanjšalo premoženje. Remuneracij sedanje vodstvo ni nikakih zahtevalo in tako društveni blagajnici že v dveh letih prihranilo 400 gl. Lansko leto je tudi bratovščina 37 otrok društvenikov pokopala za sto nj, kar je stalo nad 300 gl. Pristopilo je društvu 91 novih udov, tako da isto šteje sedaj 652 moških, 1864 ženskih, tedaj skupaj 2526 udov. Srečo je imelo društvo lansko leto, ker ste bili izžrebani dve 5% srečki iz leta 1860. po 100 gl. imenske vrednosti, za kateri je dobilo društvo 936 gl. Govornik se potem v priznalnih besedah spominja umrlega društvenega podpredsednika M. Pakič-a, ki je mnogo let v prid društva deloval, na kar zborovalci v znamenje sočutja vstanejo. Društveni tajnik g. Kunc poroča potem o dohodkih in troških društva, ki so znašali z ostankom v blagajnici 11 gl. 15 kr., skupno 7217 gl. 33 kr. Med troški izdalo se je za 125 velikih in malih pogrebcev 2315 gl. 47 kr., za uboge ude 121 gl. 60 kr., v kranjsko hranilnico pa se je vložilo 3110 gl., posojila dalo pa 250 gl. Ko je g. Zor v imenu računskih preglednikov izjavil, da so našli vse knjige, dohodke in troške natančne in vrejene, in predlagal absolutorij odboru, izrekla se je prisrčna zahvala gosp. predstojniku K. Lacheiner-ju med živahnimi živio- in dobro-klici na njegovem neumornem, trudapolnem delovanju v korist društva in izrekla prošnja, naj bi g. Lacheiner, kateri je tako izvrstno vredil društvo v teku dveh let, ostal i nadalje še predstojnik, kajti vsi udje so prepričani, da ni bilo društveno premoženje, večinoma doneski revežev, nikdar tako dobro spravljeno, kakor v njegovih rokah. Gospod Lacheiner obljubi, da bo i nadalje izpolnjeval rad svojo dolžnost v blagi in dobrodelni nameni društva, kar zborovalci z veseljem odobravajo. V odbor se volijo gg.: M. Kunc in Gregor Trdina, in ko se je izvoljeni g. Frančišek Breskvar volitvi odpovedal, g. Reich. V pregledovalni odsek gg.: Arko, Grile in Zor. Med posameznimi predlogi omeniti je predloga g. A. Arkota, ki je omenil prvotnega namena ustanoviteljev „lakajske bratovščine“, kakor se je imenovala, naj bi se skrbelo za dušni blagor društvenikov, v kateri namen so ustanovili kvartalne sv. maše in kupili vinkulirano obligacijo, ter navetoval, naj se izvršuje volja ustanoviteljev. Da bo za 50 gl. glavnic založena, naj društvo dodá toliko, kar manjka, da se bodo brale kvartalne svete maše v vseh farnih cerkvah ljubljanskih. Načelnik g. Lacheiner je podpiral predlog, ki je obveljal. Sprejet je bil tudi predlog g. A. Arkota, naj se pooblasti društveni odbor, da času primerno prenaredi društvena pravila in v odobrenje predloži prihodnjemu občenemu zboru. S tem je bil rešen dnevni red.

(Umrli) je minoli petek v Brežicah zdravnik in posestnik dr. Karol del Cot, star sedemdeset let. (Iz Štange) se nam poroča: Dne 8. t. m. je umrl na Račici mlad mož, ki je bil prejšnji ponedeljek poročen. Takoj po poroki zmešala se mu je pamet. Bržčas je dobil hripo in se prehladil. Bil je edini sin še živečih starišev. — Zimo imamo lepo. Naj še dostavim, da kamnosek g. P. Toman v Ljubljani dela za našo cerkev stranska altarja in prižnico.

(Pogozdovanje Krasa) napreduje dobro, kakor posnamemo iz poročila c. kr. deželnega gozdnega nadzorništva. Vsled naročila pogozdovalne komisije za Kranjsko se je v teku leta 1889. po Krasu in

sicer po pašnikih in posekanih gozdnih zemljiščih, ležečih ob južni železnici v katastralnih občinah Famlje, Kal, Britof in Gorenje Vreme 152 oralov na novo pogozdilo ter v to svrhu porabilo 878.000 borovih in jelčnih sadik, 82 oralov že pogozdenih zemljišč pa se je dosadilo in pri tem porabilo 110.000 sadik. Skupni troški teh pogozdovanih del, všteti troške za vodstvo, nadzorovanje, dalje za prevažanje sadik, za svarične table in za izmerjenje zemljišč, iznašajo 4553 gl. 75 kr. Vsega skupaj pogozdilo se je doslej na Krasu 947 oralov zemlje na novo in v to svrhu porabilo 7,748.350 sadik. Pri teh pogozditvah vidi se čedalje bolje, kako dobro varujejo zoper burjo in zamete.

(Pogorelecem v Ležečah na pomoč!) Dne 31. januarja t. l. je pogorela skoro vsa ležeška vas; zadelo je več ali manj vse gospodarje, nekaterim družinam pa je zgorelo do malega vse. Da se tem siromakom, vzlasti sedaj, ko jih vrh vse te nesreče tare še zima, kolikor toliko pomore, priredi podpisano županstvo dne 15. t. m. v dvorani gostilne gosp. Jakoba Obersnela v Divači domačo večerno zabavo s tombolo. Začetek ob 8. uri. Vstopnine je 50 kr. od osebe; sprejemali pa se bodo z iskreno hvaležnostjo tudi dobrovoljni darovi, ter se gledé na blagi namen prosi obilne vdeležbe.

(Slovesno otvorjenje in blagoslovljenje nove Franc-Jozefove šole ter blagoslovljenje nove šolske zastave v Črnomlju) bode dne 15. februarja 1890. Spored: 1. Streljanje s topiči in zvonjenje ob 5. uri zjutraj. 2. Ob 3/4 9. uri gré šolska mladina iz starega šolskega poslopja v spremstvu učiteljstva, krajnega in c. kr. okr. šolskega sveta, občinskih zastopov in šolskih prijateljev v cerkev. 3. Poklic sv. Duha in petem blagoslovljenje nove šolske zastave s kratkim govorom. 4. Slovesna sv. maša, pri kateri poje šolska mladina. 5. Blagoslovljenje nove šole. 6. Predsednik c. kr. okr. šolskega sveta izroči v primerem govoru krajnetnu šolskemu svetu ključ šolskega poslopja. 7. Nagovor c. kr. okr. šolskega nadzornika šolski mladini. 8. Nagovor učenca. 9. Cesarska pesem. 10. Šolska mladina gré v šolske sobe, kjer se vrši slovesni sklep prve polovice šolskega leta. 11. V spomin te svečanosti razdelé se spominske kajžice. — Stariše in vse šolske prijatelje k vdeležitvi uljudno vabi

krajni šolski svet.

(Predstavljanja Kristusovega trpljenja) v Oberamergavu se bodo po preteklih desetih letih zopet letos vršila in sicer 26. maja; 1., 8., 15., 16., 22., 25., 29. junija; 6., 13., 20., 23., 27. julija; 3., 6., 10., 17., 20., 24., 31. avgusta in 3., 7., 14., 21., 28. septembra.

Telegrami.

Toplice, 10. februarja. Čeških Nemcev strankarski shod je soglasno sprejel resolucijo, v kateri izraža zadovoljstvo gledé češkonemške sprave ter naglašá nadaljno gojitev nemškega naroda kot dolžnost vseh krogov nemškega prebivalstva. Shod je odposlal Taaffe-ju telegram, v katerem izraža udanost, zvestobo in hvaležnost cesarju.

Zader, 10. februarja. Grško-vzhodni škof Knežević je umrl.

Sofija, 9. februarja. Ko so pregledovali papirje majorja Panice, našli so več pisem

na Kalopkova. Poroča se, da niso namerali princa umoriti, temveč odstraniti; umoriti so namerali Stambulova in Mutkurova.

Pariz, 10. februarja. Listi naglašajo med včerajšnjimi obiski princa Orleanskega osebito poslanca Piona, ki dela za ustavno desnico; ta obisk je znak sprave z orleanizmom.

London, 9. februarja. „Standard“ poroča iz Shanghai-a: Vsled pomnožitve ruske armade v Sibiriji zbira kitajska vlada v Mandžuriji veliko vojakov.

Carigrad, 9. februarja. Črnogorski minister Vuković je včeraj došel. Sultan ga še ni sprejel. Diplomatski krogi mnogo govore o njegovem prihodu.

Kanes, 10. februarja. Včeraj so otvorili francosko-italijanski kongres. Socijalisti so pobijali predlog pomnožitve dobrih razmer med Italijo in Francijo in trgovinsko pogodbo ter priporočali revolucijo.

Umrli so:

7. febr. Jožef Nagel, kopitarjev sin, 1 leto, Ullice na Grad 7, bronchitis.

V bolnišnici:

5. febr. Karolina Leitgeb, šivilja, 32 let, purpura haemorrhagica. — Jakob Lipovec, delavec, 53 let, comotio cerebri.

— Marija Ganter, delavčeva žena, 45 let, jetika.

6. febr. Alojzija Theuerschuh, zasebnica, 48 let, sarcoma.

7. febr. Andrej Požlep, delavec, 30 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm	toploera po Celziju			
7. u. zjut.	742.1	-1.6	sl. vzh.	oblačno	0.00	
8. u. pop.	741.7	0.0	sr. vzh.	jasno		
9. u. zveč.	742.7	-3.0	sl. vzh.	"		
7. u. zjut.	742.1	-8.6	sl. vzh.	jasno	0.00	
9. u. pop.	741.1	0.2	"	"		
9. u. zveč.	741.9	-4.2	"	"		

Srednja temperatura obeh dni 1.5°, in -4.2° za 1.1° in 3.8° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

10. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89 gl. — kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 % "	89 " — "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 60 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 90 "
Akcije avstr.-ogerske banke	934 " — "
Kreditne akcije	322 " 75 "
London	118 " 90 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 40 "
Cesarski cekini	5 " 58 "
Nemške marke	57 " 90 "

Izjava.

Ker čujem, da neka oseba v mojem imenu nabira po mestu darove za cerkev presv. Sreca Jezusovega, sem primorana javno naznaniti, da nisem dala v tem oziru nikomur nikakega naročila.

Ljubljana, dne 10. februarja 1890.

Jerica Smrekar.

Skladbje

r. Gregorija Riharja,

katerih lastnica je bila do svoje smrti sestra skladateljva, Jerica Rihar, se dobivajo sedaj le še pri podpisane.

Leopold Rihar,

(10-3)

kapelan v Križih. Pošta Tržič.

Pevci, učitelji, pridigarji ohranijo si bivo katanove pastile lekarija Piccoli-ja v Ljubljani. Skatljica 25 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (10)

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiije Soulac (Gironde).
Dom MAGUELONNE, pripor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raža zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrežemo našim p. n. citateljem, opozorujé na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrška **SEGUIN** Bordeaux (Francija)
rue Croix de Seguey 106 & 108.
Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (24)

